

Welkom bij Bartiméus

Hoortoestellen voor mensen met een verstandelijk handicap

Hoe kan je dat aanpakken?

Josje Kingma, AVG
NVA april 2007

Dissertatie Anneke Meuwese

Advies betreffende 'hoe pak je dat aan':

'Stimuleer de samenwerking tussen de organisatie voor VG en een audiologisch centrum door het formeren van een gehoorteam met daarin de volgende disciplines:

audioloog & audicien & logopedist & psycholoog & arts'

Deze aanpak is evidence based!

Bert van Zanten, NVA

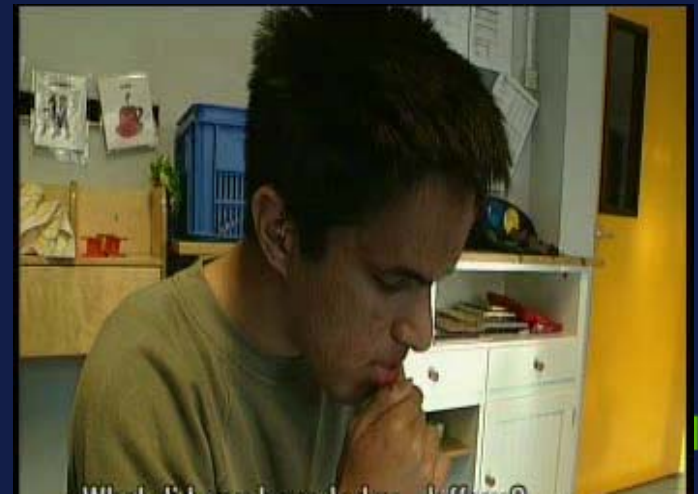
Wintervergadering

Lezing: Hoortoestelaanpassing bij
Verstandelijk gehandicapten

‘Een forse lokale inspanning is nodig voor
succesvol verloop’

‘Dank voor uw aandacht’

Opbouw lezing

1. Audiometrie
2. Samenstelling gehoorteam
3. Financiering gehoorteam
4. Werkwijze gehoorteam
5. Model hoortoestelaanpassingen
6. Complexiteit van hoortoestelaanpassingen bij VG
7. Resultaten hoortoestelaanpassingen
8. Overige diensten gehoorteam

Audiometrie 344 cliënten

Eenderde slechthorend of doof

Hiervan

1/3 : genetische oorzaak → ½ syndromaal

½ niet syndromaal

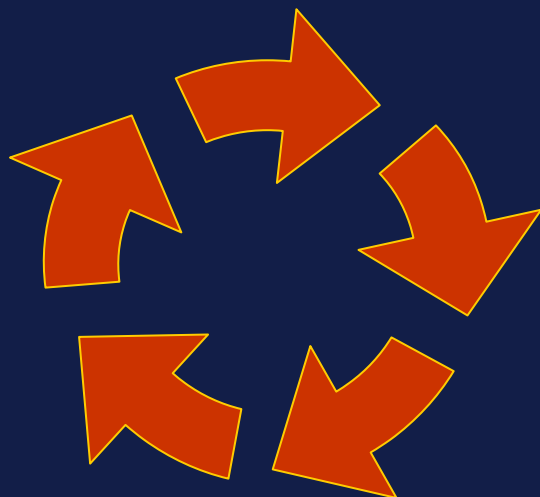
2/3 : niet genetische oorzaak

Bartiméus- UMCU gehoorteam

- UMCU:
Bert van Zanten, klinisch fysicus audioloog
Gerdie Kuik, audiologie assistent
Michel Makker, audicien
- Bartiméus:
Elise Luth, logopedist
Saskia Damen, GZ-psycholoog
Josje Kingma, AVG
Secretariaat

Kenmerken Gehoorteam

Basiszorg!

Coördinatie door AVG

Multidisciplinair

Continue

Spreekuren op locatie 1/6 wk

**Teamleden werken daarnaast
individueel voor cliënten**

Laagdrempelig

Facilitering door management

Financiering gehoorteam

- Audioloog: declaratie per uur
- Audicien: op eigen rekening
- Audiologie-assistent: declaratie per uur

Externe kosten: 2500 euro per jaar

- Logopedist: 2 uur per week
- Psycholoog: 1 uur per week
- Arts: 2 uur per week

Interne kosten: 8000 euro per jaar

Werkwijze gehoorteam

Eén aanspreekpersoon voor vragen mbt

- ✓ Relatie gedrag en mogelijk gehoorverlies
- ✓ Audiometrie en voorlichting
- ✓ Hulpmiddelen
- ✓ Geluidshygiëne woningen en werkplekken
- ✓ Logistiek

Tevens aanspreekpersoon voor

- ✓ Contacten medebehandelaars
- ✓ Contacten met audioloog en audicien
- ✓ Contacten met management

Model hoortoestelaanpassingen

Indicatie voor hoortoestellen?

- 35-90 dB verlies beste oor
- IQ > 20
- Geen tactiele afweer
- Afwezigheid zeer ernstig probleemgedrag

Als geen indicatie: niet starten

Behandeldoelen?

- Herkennen omgevingsgeluiden
- (beter) horen muziek
- Betere verbale communicatie
- Beter spraak verstaan
- Beter richting horen

**Als geen behandeldoelen:
niet starten**

Keuze type hoortoestellen

Keuze type hoortoestellen

- Een of twee, digitaal of analoog
- Afstellen op gehoorverlies
- Afstellen op werk of dagbesteding
- Rekening houden met draagcomfort

Gewenningstraject

- Meteen de hele dag
- Alleen bij activiteit?
- Betekenis geven aan geluiden
- Optimaliseren communicatie
- Verbeteren akoustiek

Grote inzet van logopedist en begeleiders is gevraagd

Artikelen

- 1 Gehoorverlies bij mensen met een (visuele- en) verstandelijke beperking. Resultaten van screening van het gehoor en audiometrie bij 344 mensen in een intramurale instelling audiometrie
- 2 Hoortoestellen voor mensen met een verstandelijke beperking, een praktisch model

Logopedie en Foniatrie, juli en september 2005

Film

Hoortoestellen voor mensen met een (visuele- en) verstandelijke beperking; een praktische werkwijze

Te bestellen via de bibliotheek van Bartiméus a 15 euro

Complexiteit van hoortoestelaanpassingen bij VG: obstakels

- Organisatiespecifieke obstakels
- Vraagtekens bij begeleiders/ouders bij de zinvolheid
- Gedoe rondom oorstukje
- Alles kan mis gaan met hoortoestel

Het gehoorteam moet altijd maar weer optimistisch blijven want je doet het ergens voor !!!

Organisatie specifieke obstakels

Dr. Anneke Meuwese, AVG

1. Gebrekkige samenwerking tussen audiologisch centrum/organisatie voor VG
2. Slechthorendheid heeft geen (financiële) prioriteit
3. Gebrek aan samenwerking tussen disciplines in een organisatie
4. Niet bewaken van de logistiek en continuïteit mbt HT-aanpassingen

Vraagtekens bij begeleiders/ouders bij de zinvolheid van hoortoestellen

5. Uitslag van de audiometrie wordt niet herkend
6. Belang van beter horen wordt niet 'gevoeld', erkend.
7. Weerstand want(vooroordelen)
8. Stigma, taboe, cosmetiek
9. Geen motivatie, werkdruk is al hoog

Gedoe rondom oorstukje

10. Afwijkende anatomie
11. Ontstekingen gehoorgang
12. Allergieën
13. Haren zitten ertussen, niet goed indoen, drukplekje, veel oorsmeer, muts over oren, hoofdsteun rolstoel zit in de weg, knarsen,
14. Onvoldoende hygiëne

Oorstukje moet comfortabel=gevoelloos **bpassen**

Van alles kan mis gaan met het hoortoestel

15. Niet passend achter oor
16. Links/rechts verwisseld
17. Verkeerde stand M-T
18. Niet aangepast op exacte gehoorverlies
19. Niet aangepast op gevoeligheid voor geluiden van cliënt
20. Niet aangepast en woon en werk omgeving
21. Geen/lege/verkeerde batterij
22. Kapot, kwijt
23. Teveel knopjes of wielmpjes

Resultaten hoortoestelaanpassingen door gehoorteam: cliënt draagt dagelijks hoortoestellen

- Bij indiceren volgens het 'model': 90- 95% succes
- Bij indiceren op of over de grenzen van het 'model': 50% succes

Evaluatie van het dragen van hoortoestellen

- Rapportage
 - Het liefst van patiënt zelf
 - Van de zorgomgeving
- Audiometrie met hoortoestel
 - Gedragsobservatie
 - Spraakaudiometrie
- Controle naar behoefte, maar tenminste iedere 6 maanden
 - Controle visueel en functioneel
 - Vervangen slangetje

Overige diensten gehoorteam

- Advisering tav nieuwbouw
- Advisering tav geluidshygiëne werkplekken en woningen
- Gehoorbeschermers
- Advisering alle overige hulpmiddelen
- Theoretische scholing

Dank voor uw aandacht

J.kingma@bartimeus.nl